

Rosacea og akne

Mohammad Rizvi

Spesialist i hudsykdommer, PhD

Overlege, Hudavd., Rikshospitalet, OUS

Daglig leder i Askin.no- Din digitale hudlege

Rosacea

- Kronisk inflammatorisk hudlidelse lokalisert til ansiktet hos voksne
- Tilstanden varierer i alvorlighetsgrad, og kan hos noen være vanskelig å behandle
- Debut oftest i 30-50 års alder, prevalens 3-5%

Hva er Rosacea?

- Sentrofacial rødhet i varierende grad
- Telangiektasier
- Papler
- Pustler
- Ødem

WHAT CAUSES ROSACEA?

“VIRTUALLY NOTHING IS KNOWN ABOUT CAUSATION.....THE INFLUENCE OF HEREDITY IS MOOT, AS IS ALMOST EVERYTHING THAT HAS BEEN WRITTEN ABOUT ETIOLOGY”

- **Vasomotorisk ustabilitet?** Hypertensjon?
- Demodex mite infeksjon?
- **Sol skade?** varme? Coffein?
- Lymfatisk obstruksjon? Emosjonel stress?
- Reseptorer på celler i immunforsvaret

TRIGGERE

- VARME DRIKKER, SUPPER
- ALKOHOL / COFFEIN
- KRYDRET MAT
- SOL EKSPONERING
- IRRITATIVE HUD PRODUKTER
- VARME

Behandling

- Egenbehandling- unngå triggere
- Metronidazol (Rosex)
- Azelain (Finacea/ Skinoren)
- Tetracycliner (Doksycyclin- evt lavdose, Lymesyklin)
- Isotretionin?
- Brimonidin (Mirvaso)
- Karlaser for teleangektesier
- CO2- laser/ kirurgi for Rhinophyma

Akne

- Kronisk inflammatorisk sykdom i taglkjertelapparatet i ansikt og på øvre del av truncus
- 25-85% av ungdom og yngre voksne i alderen 11-30 år opplever akneelementer
- Utbrudd lokalisert til ansikt, hals, øvre del av brystet, rygg og skuldre
- Kliniske funn er komedoner, pustler, inflammatoriske papulopustler, ev. smertefulle noduli, cyster, arr
- Tilleggsundersøkelser er vanligvis ikke påkrevd

Patogenese

1. Talg produksjon stimulert av androgene hormonenes virkning på talgkjertlene
 - Prepubertet/pubertet
 - Fra mor hos nyfødte
1. Abnormal forhorning av talgkjertelens utførselsgang
2. Vekst av bakterien *Propionobacterium acnes*
3. Økt Inflammasjon med utskillelse av infl. mediatorer fra *P. Acnes*.

Klassifisering av akne

- Mild akne
 - Komedoner og <10 papulopustler i ansikt
- Moderat akne
 - 10-40 komedoner og 10-40 papulopustler i ansiktet
 - Eventuelt også sparsom akne på trunkus
- Uttalt akne
 - Dyp papulopustuløs akne
 - >40 papler og pustler i ansikt og/eller på trunkus
 - Noduløs (nodulocystisk) akne
 - Akne conglobata

Topikal terapi

		Motvirke sebum produksjon	Motvirke komedon- dannelse	Motvirke infeksjon	Motvirke inflam- masjon	Grad av hudirritasjon
Vitamin A syrer	<i>Differin</i> <i>Aberela</i>	Nei??	+++	Nei	++	++
Benzoyl- peroxid	<i>Basiron</i>	Nei	Nei	+++	++	+
Azelainsyre	<i>Skinoren</i> <i>Finacea</i>	Nei	+	+	+	(+)
	<i>Epiduo</i> <i>Zalna</i>					

Oppsummering terapi akne

Topikal

- Benzoylperoksid
- Retinoider (vit-A syrer)
- Azelainsyre
- Antibiotika (clindamycin)

Systemisk

- Antibiotika (tetracykliner, makrolider)
 - Hormonell terapi
 - Isotretinoin
-
- Livsstil?